

BÀI 12

Kết quả cần đạt

- *Bước đầu nǎm được định nghĩa truyện cười. Hiểu được nội dung, ý nghĩa của những truyện trong bài học. Hiểu được nghệ thuật gây cười và kể được những truyện này.*
- *Nǎm được ý nghĩa và công dụng của số từ và Lượng từ.*
- *Nǎm được đặc điểm và cách thức kể chuyện tưởng tượng.*

VĂN BẢN

TREO BIỂN³

(Truyện cười ★)

Một cửa hàng bán cá làm cái biển để mấy chữ to tướng :

"Ở ĐÂY CÓ BÁN CÁ TƯƠI"

Biển vừa treo lên, có người qua đường xem, cười bảo :

– Nhà này xưa quen bán cá ươn⁽¹⁾ hay sao mà bây giờ phải để biển là cá "tươi"?

Nhà hàng nghe nói, bỏ ngay chữ "tươi" đi.

Hôm sau, có người khách đến mua cá, cũng nhìn lên biển, cười bảo :

– Người ta chẳng nhẽ ra hàng hoa mua cá hay sao, mà phải để là "ở đây"?

Nhà hàng nghe nói, bỏ ngay hai chữ "ở đây" đi.

Cách vài hôm, lại có một người khách đến mua cá, cũng nhìn lên biển, cười bảo :

– Ở đây chẳng bán cá thì bày cá ra để khoe hay sao mà phải để là "có bán"?

Nhà hàng nghe nói lại bỏ ngay hai chữ "có bán" đi. Thành ra biển chỉ còn có mỗi một chữ "cá". Anh ta nghĩ trong bụng chắc từ bây giờ không còn ai bắt bẻ⁽²⁾ gì nữa.

Vài hôm sau, người láng giềng sang chơi, nhìn cái biển, nói :

– Chưa đi đến đâu phố đã ngửi mùi tanh, đến gần nhà thấy đầy những cá, ai chẳng biết là bán cá, còn để biển làm gì nữa ?

Thế là nhà hàng cất nốt cái biển !

(Theo Trương Chính)

Chú thích

(★) *Truyện cười* : loại truyện kể về những hiện tượng đáng cười trong cuộc sống nhằm tạo ra tiếng cười mua vui hoặc phê phán những thói hư, tật xấu trong xã hội.

(1) *Cá ươn* : cá không còn tươi, đã có mùi hôi.

(2) *Bắt bẻ* : vặn hỏi, gây khó khăn cho người bị hỏi.

ĐỌC – HIỂU VĂN BẢN

1. Nội dung tấm biển đê treo ở cửa hàng ("Ở đây có bán cá tươi") có mấy yếu tố? Vai trò của từng yếu tố?
2. Có mấy người "góp ý" về cái biển đê ở cửa hàng bán cá? Em có nhận xét gì về từng ý kiến?
3. Đọc truyện này, những chi tiết nào làm em cười? Khi nào cái đáng cười bộc lộ rõ nhất? Vì sao?
4. Hãy nêu ý nghĩa của truyện.

Ghi nhớ

- *Bước đầu nắm được định nghĩa truyện cười* (như chú thích (★) trang 124).
- *Mượn câu chuyện nhà hàng bán cá nghe ai "góp ý" về cái tên biển cũng làm theo, truyện tạo nên tiếng cười vui vẻ, có ý nghĩa phê phán nhẹ nhàng những người thiếu chủ kiến khi làm việc, không suy xét kĩ khi nghe những ý kiến khác.*

LUYỆN TẬP

Nếu nhà hàng bán cá trong truyện nhờ em làm lại cái biển, em sẽ "tiếp thu" hoặc phản bác những "góp ý" của bốn người như thế nào hoặc sẽ làm lại cái biển ra sao? Qua truyện này, có thể rút ra bài học gì về cách dùng từ?

ĐỌC THÊM

ĐÊO CÀY GIỮA ĐƯỜNG

Xưa có một người thợ mộc dốc hết vốn trong nhà ra mua gỗ để làm nghề đẽo cày. Cửa hàng anh ta ở ngay bên vệ đường. Người qua, kẻ lại thường ghé vào xem anh ta đẽo bắp cày.

Một hôm, một ông cụ nói:

– Phải đẽo cho cao, cho to thì cày mới dễ.

Anh ta cho là phải, đẽo cái nào cũng vừa to, vừa cao.

Mấy hôm sau, một bác nông dân rẽ vào, nhìn đồng cày, lắc đầu nói :

– Đẽo thế này thì cày sao được ! Phải đẽo nhỏ hơn, thấp hơn mới dễ cày.

Nghe cũng có lí, anh ta liền đẽo cày vừa nhỏ, vừa thấp. Nhưng hàng đầy ra ở cửa, chẳng ai mua. Chợt có người đến bảo :

– Ở miền núi, người ta vỡ hoang, toàn cày bằng voi cả. Anh mau đẽo cày to gấp đôi, gấp ba như thế này thì bao nhiêu bán cũng hết, tha hồ mà lãi.

Nghe nói được nhiều lãi, anh ta đem tất cả số gỗ của nhà còn lại đẽo toàn loại cày để cho voi cày. Nhưng ngày qua, tháng lại, chẳng thấy ai đến mua cày voi của anh ta cả. Thế là bao nhiêu gỗ anh ta đẽo hỏng hết, cái thì bé quá, cái thì to quá. Vốn liếng đi đời nhà ma. Khi anh ta biết cả tin là dại thì đã quá muộn !

(Theo Trương Chính)